

IRIS KOPPE: BIJTEND

Like m'n status ff

'Nederland Hufferland' is nooit scherper getypeerd dan in *De man met de schaar*, de tweede roman van Iris Koppe.

MARK CLOOSTERMANS

Achterflaplezers kennen zeker de naam 'Klaas Koppe', fotograaf van de schrijvers. Diens dochter Iris (°1985) dook in oktober 2005 eveneens op in de *Republiek der Letteren*. Voor *NRC Handelsblad* schreef ze het feuilleton *Rosiri*, later gepubliceerd in romanvorm. Na amper drie afleveringen werd ze al benaderd door vijf uitgeverij. (Haar nuchtere reactie: 'Hoe serieus ben je dan op zoek naar kwaliteit?')

In deze
lawaaierige
wereld is
communicatie
ingeruild voor
confrontatie

De man met de schaar, haar nieuwe roman, verscheen niet eerst als feuilleton, maar zou eigenlijk wel het beste zo werken. De korte hoofdstukjes over Elena en Marien, technologieverslaafde twintigers, voelen aan als columns of afleveringen. Hun belevenissen worden niet heel geloofwaardig vermengd met een verhaallijn over een immens populaire, populistische politicus – dat is de laatste jaren een vast personage geworden in Nederlandse romans, maar wie zal zich dàarover verbazen?

Als Koppe haar politicus in het vizier neemt, is *De man met de schaar* een parodie: de spindoctor heet Spinnie en de politicus wordt van *safe house* naar *safe house* gereden, totdat hij 'überhaupt niet [meer wist] in welk deel van Nederland hij zat'. Best grappig, maar het is eerder gedaan.

Het boek is veel realistischer, bijtender én beter, zodra Elena en Marien in beeld komen. Zij leiden een leven waarin het liken van elkaars Facebook-statussen een zaak van groot gewicht is. Waarin je niet buiten gaat zonder eerst *Buienradar.nl* geraadpleegd te hebben. In deze hufferige, lawaaierige wereld is communicatie ingeruild voor confrontatie: mensen verwijten elkaar iets, terwijl ze tegelijk aan het telefoneren zijn, zodat een reactie geen steek houdt. Met je ouders verlies je het contact, omdat ze niet in het digitale netwerk zitten: 'Nooit zag ze eens een leuke statusupdate van

haar vader; ze waren figuren uit het verleden geworden.' Bij momenten laat Koppe haar personages spreken in sms-afkortingen: 'Kijk ook ff of het hier morgen nog steeds zulk kloteweer is.'

Gewone meisjes of bitches

Hoewel ze onderling haast inwisselbaar zijn, vormen Elena en Marien boeiende personages. Ze creëren een zekere spanning: zijn ze gemankeerde outsiders of zijn ze juist perfect ingetuned op deze maatschappij? De lezer aarzelt: zijn die twee heel gewone meisjes of regelrechte bitches? In zijn beste momenten is *De man met de schaar* een nachtzwarte variant op de bekendste Nederlandse feuilletons, *Evelien* van Martin Bril of *Agnes* van Peter van Straaten. Het is een beetje jammer dat Koppe haar personages per se in een redelijk oninteressante politieke plot dwingt: het materiaal dat ze onder de hand had, verdiende beter. Niettemin is dit duidelijk het werk van een inventief schrijfster, die niet om een uitstekende dialoog of een tekenend detail verlegen zit. 'Die broek kon eigenlijk niet meer', bedenkt Marien ergens, 'die was zó pre-Obama.' Dat vind ik alvast grappig en bovendien geeft het mooi aan hoe in een communicatiegeobseerde wereld hoofd- en bijzaken niet meer uit elkaar te houden zijn. Wie zich over de beperkingen van dit boek heen kan zetten, zal zich de lectuur niet beklagen.

DE AUTEUR: een jonge Nederlandse belofte.

HET BOEK: Nederland op de hak genomen.

ONS OORDEEL: inventief, met een paar schoonheidsfoutjes.

★★★★☆

IRIS KOPPE

De man met de schaar.

De Bezige Bij, 253 blz., 18,90 €.

